

ŠPECIALIZAČNÝ ŠTUDIJNÝ PROGRAM PRE ŠPECIALIZAČNÝ ODBOR – DERMATOVENEROLÓGIA

a) Charakteristika špecializačného odboru a dĺžka trvania špecializačného štúdia

Dermatovenerológia je základný špecializačný odbor medicíny pozostávajúci z dvoch medicínskych špecializácií - dermatológia a venerológia. Dermatológia pojednáva o biológii kože, podkožia, kožných adnex, povrchových slizníc za fyziologických podmienok a za chorobných stavov. Zabezpečuje komplexnú starostlivosť (prevenciu, diagnostiku, liečbu, dispenzarizáciu, zdravotnú výchovu, prednáškovú, publikačnú a výskumnú činnosť) o vrodené a získané choroby kože, podkožia, viditeľných slizníc, kožných adnex, ako aj o kožné prejavy ochorení viscerálnych orgánov a patologické prejavy viscerálnych orgánov u kožných chorôb detí a dospelých. Zaoberá sa aj poznatkami procesu stárnutia kože a kozmetickými chybami. Neoddeliteľnou súčasťou je venerológia, ktorá sa zaoberá komplexnou starostlivosťou (prevencia, diagnostika, liečba, dispenzarizácia, depistáž, zdravotná výchova, prednášková, publikačná a výskumná činnosť) o pohlavné choroby (PCH) a choroby prenášané prevažne pri pohlavnom styku vrátane problematiky HIV ochorení (STD - novšie STI - sexuálnym stykom prenášané infekcie) detí aj dospelých. Súčasne sa zaoberá výchovou, propagáciou a informovaním o potrebách správneho sexuálneho zdravia našej populácie.

V odbore dermatovenerológia sa vykonáva základný a aplikovaný výskum, pregraduálna a postgraduálna výchova.

Dĺžka trvania špecializačného štúdia je 4 roky

b) Určenie stupňa vzdelávania, dĺžky a obsahu odbornej zdravotníckej praxe potrebnej na zaradenie do špecializačného štúdia v špecializačnom odbore dermatovenerológia

Podmienkou na zaradenie do špecializačnej prípravy v odbore dermatovenerológia je získanie odbornej spôsobilosti k výkonu povolania lekára úspešným absolvovaním vysokoškolského doktorského štúdia v odbore všeobecné lekárstvo (MUDr.) na lekárskej fakulte.

Prijatie na štúdium

Na štúdium možno prijať absolventa medicíny, ktorý ovláda slovom i písmom slovenský jazyk a môže vykonávať činnosť lekára v Slovenskej republike.

c) Rozsah teoretických vedomostí, praktických zručností a skúseností potrebných na výkon špecializovaných pracovných činností

Rozsah teoretických vedomostí potrebných na výkon špecializovaných pracovných činností

Školenc v rámci špecializačného štúdia musí získať nasledujúce teoretické vedomosti:

- obecná a špeciálna dermatovenerológia s využitím základných poznatkov z anatómie, biológie, histológie, fyziológie, biochémie, alergológie, imunológie, mikrobiológie, klinickej biochémie, z internej medicíny, hematológie, pediatrie, chirurgie, reumatológie, klinickej onkológie, stomatólogie, patologickej anatómie a patologickej fyziológie,
- detská dermatovenerológia a problematika genodermatóz detského veku,
- vedomosti základných patologických zmien v koži a histopatologických nálezov pri kožných chorobách, vedomosti o etiopatogenéze týchto ochorení, dôkladné vedomosti klinickej a laboratórnej diagnostiky kožných a STI ochorení, správne vedenie dokumentácie,
- poznatky diferenciálnej diagnostiky kožných a STI chorôb a ich vzťah k infekčným, interným, hematologickým, urologickým, gynekologickým, reumatologickým,

- alergologickým a imunologickým ochoreniam ostatných odborných medicínskych špecializácií, chirurgickým a onkologickým ochoreniam,
- vedomosti o používaných vyšetrovacích metodikách a postupoch a ich praktické vyhodnocovanie,
 - infekcie kože, podkožia, kožných adnex, povrchových slizníc a mukokutánych prechodov - vírusové a rickettsiové ochorenia, baktériové a mykotické ochorenia (dermatomykózy), systémové mykózy, problematika humánnej mykológie), zoonózy, epizoonózy, ochorenia vyvolané protozoami a červami a ďalšie kožné choroby vyvolané inými biologickými príčinami,
 - ochorenia skupiny STD-STI, včítane problematiky HIV infekcie a pohlavných chorôb; u osôb všetkých vekových skupín (klinický obraz, komplikácie, diagnostiká, liečba, dispenzarizácia, depistáž, epidemiológia, prevencia, ošetrovateľský proces vo venerológii - problematika depistážnych sestier - tzv. (antivenerických poradní, legislatíva v uvedenej problematike a zdravotná výchova v problematike ochorení skupiny STD - STI,
 - problematika dermatoalergológie a imunológie v dermatológii - liekové exantémy, urtikária, angioedém, anafylaxia, dermatitídy a ekzémové ochorenia, problematika ochorení z povolania tzv profesionálnych dermatóz, problematika vplyvu potravinových a environmentálnych faktorov na vznik rôznych foriem alergie,
 - súčasťou dermatoalergológie a imunológie v dermatológii je aj štúdium problematiky pľuzgierotvorných ochorení včítane autoimunitných stavov v dermatológii a ochorení spojivového tkaniva,
 - fyzikálne a chemicky podmienené kožné ochorenia,
 - erytermatózne ochorenia, erytematóskvamózne a papulózne kožné ochorenia,
 - pustulózne ochorenia,
 - keratózy (hereditárne ichtyózy, genodermatózy, keratodermie),
 - anomálie kože a vývinové kožné aberácie,
 - ochorenia ciev (artérie, vény, lymfatické cievy) - angiológia
 - hemoragické diatézy ,
 - pruritus, prurigové ochorenia, arteficiálne dermatózy, dermatologická symptomatológia neurologických ochorení,
 - dyschrómie,
 - ochorenia mazových, apokrinných a ekrinných potných žliaz, vlasov a nechtov,
 - ochorenia pier a slizníc dutiny ústnej,
 - ochorenia glans penis a prepúcia a vonkajšieho genitálu žien v dermatovenerológii,
 - kožné ochorenia v gravidite,
 - kožné ochorenia zapríčinené poruchami metabolizmov lipoproteínov, lipidov, aminokyselín, glykosaaminoglykanov, gamapatie, amiloidózy, hyalinózy, systémové poruchy lipidov,
 - porfýrie, kalcinózy, poruchy metabolizmu železa, síry, medi, zinku, poruchy metabolizmu purínov, poruchy výživy a metabolizmu , avitaminózy a hypervitaminózy,
 - granulomatózne ochorenia v dermatológii,
 - ochorenia hypereozinofíliou,
 - problematika onkodermatológie - névy, cysty, benígne epiteliálne nádory, prekancerózy, pseudokancerózy, malígne epiteliálne nádory, malígne melanóm, mezenchymálne a neurálne nádory, pseudolymfómy kože, maligné lymfómy kože, kožné zmeny pri leukémiách, mastocytózy, hystiocytózy, paraneoplastické syndrómy,
 - základy dermatologickej proktológie, andrológie,
 - diferenciálna diagnostika dermatóz a venerických ochorení u detí a dospelých,
 - externá terapia, systémová terapia v dermatovenerológii, imunoterapia, fyzikálna terapia - všeobecné terapeutické zásady, rôzne liečebné metódy a postupy, účelná farmakoterapia, nežiadúce účinky lokálne a systémovo podávaných liekov v dermatovenerológii, správne

indikácie a vzájomné interakcie podávaných liekov, medikácie dermatóz detského veku, dermatologická receptúra,

- základy dermatohistopatológie a imunohistológie kožných ochorení,
- fotodermatológia (fotobiológia, fototerapia, fotochemoterapia, teoretické a praktické vedomosti o fyzikálnej terapii (o liečbe žiarením, vrátane rôznych UV zdrojov, infračerveného žiarenia, vysokofrekvenčných prúdov, fotochemickej a fotodynamickej liečby, laseroterapii so všetkými fyzikálnymi aj biologickými súvislosťami), teoretické a praktické vedomosti o rehabilitácii a balneoterapii v dermatovenerológii,
- dermatochirurgia, kryoterapia, laserová terapia, Mohsova chirurgia a mikrochirurgia,
- korektívna a estetická dermatológia,
- prevencia kožných a STI ochorení, epidemiologické vedomosti v rozsahu potrebnom pre odbor dermatovenerológia, vedomosti o zásadách dispenzárnej starostlivosti,
- laboratórne vyšetrovacie metodiky v dermatológii,
- neinvazívne vyšetrovacie metodiky v dermatológii (dermatoskopia, digitálna dermatoskopia, kapilaroskopia, epiluminiscencia, pletyzmografia, ultrasonografia kože, spektrofotometria v dermatológii, meranie transepidermálnej straty vody – TEWL, fotometria, sebometria,
- psychodermatovenerológia, ošetrovateľský proces v dermatovenerológii,
- zásady dietiky v dermatovenerológii,
- posudková činnosť pri posudzovaní krátkodobej a dlhodobej pracovnej neschopnosti a pri posudzovaní zmenenej pracovnej schopnosti a finančného odškodnenia chorôb z povolania v dermatovenerológii,
- prevencia, diagnostika a terapia kožných ochorení v procese stárnutia a starobe so zreteľom na vznik malignít kože,
- prevencia, diagnostika a terapia dermatóz detského veku, špecifiká starostlivosti o kožu detí a mladistvých,
- vedenie štandardnej dokumentácie používanej v odbore dermatovenerológia (chorobopis, denný dekurz, vypísanie lekárskej správy, hlásenie onkologickej choroby, hlásenie vybraných infekčných chorôb, návrh na kúpeľnú liečbu, hlásenie o pracovnom úraze, hlásenie choroby z povolania, hlásenie PPCH, hlásenie NÚL, vypísanie hlásenia o prehliadke mŕtveho; dokumentácia pre potreby zdravotnej poisťovne),
- základné vedomosti posudkového a revízneho lekárstva, lekárskej etiky, zdravotníckej legislatívy, organizácie zdravotníckej služby a zdravotníckej ekonomiky,
- základné vedomosti počítačovej techniky ako nástroja pre ukladanie a vyhľadávanie odborných informácií a komunikácie.

Rozsah praktických zručností (obratností) a skúseností potrebných na výkon špecializačných pracovných činností

Na získanie špecializácie v dermatovenerológii školenc v rámci špecializačného štúdia má vykonať nasledujúce činnosti:

Na lôžkových akreditovaných pracoviskách:

- vyšetriť 200 hospitalizovaných pacientov (150 dospelých a 50 detí) s kožnými a venerickými chorobami, vedením chorobopisov s lokálnymi nálezmi, diagnostickými závermi, dif.diagnostikou a akcesórnymi diagnózami,
- vedenie dekurzov, vizity,
- návrhy na liečbu, zdôvodnenie zmien v liečbe,
- základné gynekologické vyšetrenie,
- proktologické vyšetrenie,
- preventívne onkologické vyšetrenie,
- návrh vyšetrení na potvrdenie , resp. vylúčenie diagnózy,

- informácie chorého o jeho chorobe, o podávanej liečbe a plánovaných vyšetreniach,
- komunikácia s pacientom,
- poučiť sestru o spôsobe ošetrovania dermatóz,
- kontrolovať ošetrovateľskú techniku sestry,
- schopnosť komplexne riešiť dermatózy,

V dermatologickej diagnostike

1.	natívny mykologický preparát	50
2.	natívny preparát z kožných a slizničných lézií	50
3.	Tzankov test	25
4.	dermatoskopické vyšetrenie pigmentových lézií	100
5.	trichogram	10
6.	epikutánne testy	250
7.	intrakutánne testy	250
8.	prick, skarifikačné testy	250
9.	odbery na bakteriológiu, mykológiu a virológiu	150
10.	vypichnutie zákožky svrabovej	30
11.	použitie Woodovej lampy	100
12.	kapilaroskopia s vyhodnotením	25
13.	histopatologické a imunohistologické vyhodnotenie	70
14.	odber materiálu a mikroskopické vyšetrenie kvapavky	30
15.	skúška 2 pohárov pri kvapavke mužov	30
16.	odber materiálu a mikroskopické vyšetrenie natívneho preparátu (tmavé pole na syfilis)	30
17.	vykonanie fototestu (MED, MPD) s vyhodnotením	50
18.	základné funkčné a prístrojové vyšetrenie žilového systému	50
19.	vyšetrenie ejakulátu, vrátane diferenciálneho spermiogramu	10
20.	interpretácia sérologických testov na syfilis	10
21.	odber materiálu na histologické vyšetrenie	50
22.	chirurgická excízia kožnej lézie bez sutury alebo so suturou	50

V dermatologickej terapii

1.	balneoterapia- indikácia, vyhodnotenie	20
2.	lokálna anestéza	100
3.	fototerapia (PUVA, UVB, balneo-PUVA) – každá z nich	10
4.	laseroterapia (biostimulačný a iný laser)	40
5.	kryoterapia, kryokaustika	25
6.	elektrokoagulácia a epilácia	100
7.	Exkochleácia ostrou lyžičkou	50
8.	Komplexné ošetrovanie chronických rán	50
9.	Použitie kyseliny trichlóroctovej	10
10.	aplikácia komplexnej liečby (lymfodrenáž)	50
11.	sklerotizácia cievok (metličky)	30
12.	invazívne ošetrovanie nechtovej platničky a nechtových valov	15
13.	expresia komedónov a mlieč	50
14.	chirurgická excízia drobného kožného útvaru	50
15.	odstránenie condylomata acuminata	25

V poliklinickej časti (na ambulanciách) a v dispenzárných strediskách pod vedením školiteľa je potrebné:

- zvládnuť diagnostiku, diferenciálnu diagnostiku a liečbu,
- vedenie zdravotnej dokumentácie,
- správna preskripcia,
- nové ošetrovateľské techniky,
- správna indikácia zdravotníckych pomôcok,
- domáca ošetrovateľská starostlivosť,
- získať základné návyky pri konziliárnych vyšetreniach,
- odborná práca v užšie špecializovaných ambulanciách (alergologickej, kozmetologickej, mykologickej, onkodermatologickej, fyzikálnej terapie, profesionálnych dermatóz, imunologickej, detskej).
- dispenzarizovanie dermatóz a pohlavných ochorení, ktoré podliehajú zo zákona povinnej dispenzarizácii.
- katamnesticke sledovanie a hodnotenie liečby.

Po úspešnom absolvovaní špecializačnej skúšky získa lekár špecializáciu v odbore dermatovenerológia. Ďalej bude absolvovať systém praktických tréningov aktívnej a pasívnej účasti na kongresoch, zjazdoch, seminároch, workshopoch domácich a zahraničných, ohodnotených počtom kreditov. Kvalita kontinuálneho vzdelávania v odbore dermatovenerológia bude hodnotená vždy v 4-ročných intervaloch.

d) Organizačná forma špecializačného štúdia

Dĺžka špecializačného štúdia dermatovenerológie je porovnateľná s väčšinou štátov EU. Teoretická a praktická časť výučby prebieha na akreditovaných dermatovenerologických pracoviskách doma alebo v zahraničí. Ide o samostatnú a sústavne konzultovanú prácu so školiteľom (obyčajne vedúci pracoviska alebo ním poverený starší odborný lekár), ktorú zaznamenáva školeneц podrobne a konkrétne do záznamníka „Záznam o vykonaných výkonov“ (tzv. logbook), školiteľ označí dátumom a potvrdí podpisom.

Špecializáciou v odbore dermatovenerológia bude automaticky priznaná odbornosť v problematike fotobiológie a fyzikálnej terapie v dermatológii, detskej dermatovenerológii, alergológii a imunológii v dermatológii, profesionálnej dermatológii, onkodermatológii, angiológii a flebológii, korektívnej a estetickej dermatológii, venerológii, trichológii a v problematike neinvazívnych vyšetrovacích metodík v dermatológii.

e) Rozsah a zameranie odbornej zdravotníckej praxe počas tzv. spoločného chirurgického kmeňa vykonávanej na jednotlivých pracoviskách, jej minimálna dĺžka a časový priebeh

Teoretická časť

- sústavné individuálne štúdium odbornej literatúry, odborných periodík, pravidelná účasť na seminároch, kongresoch Slovenskej lekárskej spoločnosti, Slovenskej dermatovenerologickej, mykopatologickej, angiologickej, alergologickej, imunologickej spoločnosti a i., na kongresoch SLK a iných odborných kongresoch doma a v zahraničí,
- pripraviť odbornú prácu ku kvalifikačnej skúške,

Praktická časť

Špecializačná prax v odbore dermatovenerológia trvá 4 roky a je rozdelená do dvoch etáp: 28 mesiacov práce na akreditovaných klinických lôžkových pracoviskách doma alebo v zahraničí a 20 mesiacov práce na poliklinických ambulanciách a dispenzárných pracoviskách doma alebo v zahraničí. Jednotlivé časti činnosti je možné striedať v priebehu dňa (napr. 3 hodiny na lôžkovej časti, 5 hodín na ambulancii).

Každý lekár uchádzajúci sa o špecializáciu v odbore dermatovenerológia si o vykonaných aktivitách a získaných kreditoch bude v rámci postgraduálnej výchovy viesť „Záznam vykonaných výkonov v špecializačnom vzdelávaní, tzv. LOGBOOK“, kontrolovaný školiteľom. Počet kreditov za jeden rok je 125, celkove 500 kreditov za 4 roky a 1 kredit predstavuje orientačne 20 hodín práce. Jeden kredit predstavuje komplexné vyšetrenie 5 pacientov v ústavnom zariadení, alebo vyšetrenie 20 ambulantných pacientov, alebo 10 špeciálnych výkonov. Ku kreditom je možné započítať kredity zo školiacich akcií poriadanych v spolupráci so SLS, SDS a inými odbornými spoločnosťami doma a v zahraničí.

1.	vnútorné lekárstvo	1 mesiac
2.	gynekológia a pôrodníctvo	1 mesiac
3.	dermatovenerologické lôžkové pracoviská	24 mesiacov
4.	dermatologické a venerologické ambulancie a dispenzárne strediská, z toho po 1 mesiaci v alergologickej, kozmetologickej, mykologickej, onkodermatologickej, fyzikálnej terapie	20 mesiacov
5.	chirurgia	1 mesiac
6.	Anesteziológia, intenzívna medicína	1 mesiac

Príloha - Doplnky

1. Špecializácia v odbore dermatovenerológia sa automaticky uznáva na základe získanej kvalifikačnej atestácie z dermatovenerológie II.stupňa podľa predchádzajúcich predpisov a pokrýva doteraz všetky platné nadstavbové atestácie a certifikáty.
2. Lekár, ktorý má atestáciu I.stupňa z dermatovenerológie podľa predchádzajúcich predpisov na získanie špecializácie v odbore dermatovenerológia musí
 - predložiť a obhájiť písomnú prácu s určenou odbornou témou z oblasti klinickej dermatovenerológie v rozsahu 25-30 strán
 - preukázať minimálne trojročnú klinickú prax v odbore dermatovenerológia po absolvovaní I. stupňa atestácie.